

Armsad vennad ja õed! Paavst Franciscus kutsub teid mõtisklema küsimuse üle, mis on Kiriku jaoks oluline.

Palun saatke meile oma vastused ajavahemikus oktoober 2021 – märts 2022.

Osalemise kohta vaata lähemalt: <https://sinod.katoliku.ee>

Küsimus

Sinodaalne Kirik on evangeeliumi kuulutades ühisel teekonnal. Kuidas see ühine teekond täna teie konkreetsetes kirikus kulgeb? Milliseid samme kutsub Vaim meid astuma, et kasvada oma ühisel teekonnal?

Vastamiseks palume teil küsida endilt, milliseid just teie kirikus läbi elatud kogemusi põhiküsimus meelde toob.

- Mida oli neis kogemustes rõõmsat? Millised raskusi ja takistusi oli? Milliseid haavu on need esile toonud? Mida võib nende kaudu paremini mõista?
- Kus on neis kogemustes kuulda Vaimu häält? Mida ta meilt palub? Milliseid samme tuleks astuda? Millised edasiminemise suunad just meie kiriku jaoks avanevad?

Selle küsimuse üle mõtisklemisel võivad olla abiks järgmised teemad. Need toovad välja mõned sinodaalsuse olulised aspektid ja neid võib kasutada mõttevahetuse ja dialoogi lähtepunktina. Arutleda võib aga ka muude teemade üle.

1. TEEKAASLASED – *Kirikus ja ühiskonnas oleme kõrvuti samal teel.* Kes on teie kohalikus kirikus need, kes on ühisel teekonnal? Kui me ütleme „meie kirik”, siis kes on selle osa? Kes palub meil koos teel olla? Kes on teekaaslased, sealhulgas väljaspool kirikuala? Millised isikud või rühmad jäetakse avalikult või ka varjatult kõrvale?

2. KUULAMINE – *Kuulamine on esimene samm, kuid see nõuab avatud meelt ja südant, ilma eelarvamusteta.* Kuidas Jumal räägib meiega nende kaudu, kelle häält me mõnikord ei võta kuulda? Kuidas kuulatakse ilmikuid, eriti noori ja naisi? Kuidas me kaasame pühendunud meeste ja naiste panuse? Milline koht on vähemuste, kõrvalejätute ja tõrjutute hääl? Kas tunneme ära eelarvamused ja stereotüübid, mis takistavad meid kuulamast? Kuidas me kuulame ühiskondlikku ja kultuurilist konteksti, milles me elame?

3. JULGELT RÄÄKIMINE – *Kõik on kutsutud rääkima julgelt ja otsekoheselt, see tähendab vabaduses, tões ja armastuses.* Kuidas edendame kogukonnas ja selle organisatsioonides vaba ja siirast suhtlusstiili, ilma kahepalgelisuse ja omakasupüüdlikkusega? Ja seoses ühiskonnaga, mille osa me oleme? Millal ja kuidas me suudame öelda, mis on meie jaoks oluline? Kuidas toimib suhe meediaga (mitte ainult katoliku meediaga)? Kes räägib kristliku kogukonna nimel ja kuidas ta valitakse?

4. PÜHITSEMINE – *Ühine teekond on võimalik ainult siis, kui see põhineb Sõna ühisel kuulamisel ja armulaua pühitsemisel.* Kuidas palve ja liturgia pühitsemine meie ühist teekonda inspireerivad ja suunavad? Kuidas need inspireerivad kõige olulisemaid otsuseid? Kuidas edendame kõigi ustavate aktiivset osalemist liturgias? Millist ruumi antakse lugeja ja altariteenri teenistustele?

5. KAASVASTUTAMINE MISSIOONIS – *Sinodaalsus teenib Kiriku missiooni, milles on kutsutud osalema kõik tema liikmed.* Kuna me kõik oleme misjonijüngrid, siis kuidas kutsutakse iga ristitud inimest missiooni peategelaseks? Kuidas toetab kogukond oma liikmeid, kes on pühendunud ühiskonnas teenimisele (ühiskondlik ja poliitiline pühendumine, teadusuuringud ja õpetamine, sotsiaalse õigluse edendamine, inimõiguste kaitse ja ühise kodu eest hoolitsemine jne)? Kuidas aitate neil täita neid kohustusi missioonile toetudes? Kuidas tehakse otsuseid missiooniga seotud valikute kohta ja kes selles osaleb? Kuidas integreeritakse ja kohandatakse sinodaalsel viisil erinevaid traditsioone, mis moodustavad paljude, eriti idakirikute pärandi, pidades silmas tõhusat kristlikku tunnistust? Kuidas toimib koostöö Ukraina Kreeka-Katoliku kirikuga ja teiste *sui iuris* kirikutega?

6. DIALOOG KIRIKUS JA ÜHISKONNAS – *Dialoog on üksteisemõistmise tee, mis nõuab ka püsivust ja kannatlikkust, kuid mis on võimeline koguma inimeste ja rahvaste kogemusi.* Millised on dialoogi kohad ja viisid meie kirikus? Kuidas käsitletakse lahknevusi visioonides, konflikte ja raskusi? Kuidas edendame koostööd naaberpiiskopkondadega, piirkonna usukogukondadega ja nende vahel, ilmalike ühenduste ja liikumistega ja nende vahel jne? Millised kogemused dialoogist ja jagatud pühendumusest on meil teiste religioonide usklike ja mitteusklikega? Kuidas peab kirik dialoogi teiste ühiskonna sektoritega ja neist õpib: poliitika, majandus, kultuur, kodanikuühiskond, vaesed...?

7. TEISTE KRISTLIKE KONFESSIOONIDEGA – *Dialoogil erinevate konfessioonide kristlastega, keda ühendab üks ristimine, on sinodaalsel teekonnal eriline koht.* Millised suhted on meil teiste kristlike konfessioonide vendade ja õdedega? Milliseid valdkondi need puudutavad? Milliseid vilju oleme sellest ühisest teekonnast saanud? Millised on raskused? Kuidas astuda järgmisi samme üheskoos edasi?

8. AUTORITEET JA OSALEMINE – *Sinodaalne kirik on kaasav ja kaasvastutav kirik.* Kuidas me tuvastame taotletavad eesmärgid, nende saavutamise viisi ja vajalikud sammud? Millised on meeskonnatöö ja kaasvastutamise tavad? Kuidas edendatakse ilmikute teenimisameteid ja ustavate vastutuse jagamist? Kuidas toimivad sinodaalsed organid konkreetse kiriku tasandil? Kas need on viljakad kogemused?

9. ÄRATUNDMINE JA OTSUSTAMINE – *Sinodaalses laadis tehakse otsuseid äratundmise põhjal, mis põhineb konsensusel, mis lähtub ühisest kuulekusest Vaimule.* Milliste protseduuride ja meetoditega me koos äratundmisele jõuame ja otsuseid teeme? Kuidas saab neid parandada? Kuidas edendame otsustamises osalemist hierarhiliselt struktureeritud kogukondades? Kuidas me seome konsultatiivse etapi aruteluga, otsuse tegemise protsessi otsuse vastuvõtmise hetkega? Kuidas ja milliste vahenditega edendame läbipaistvust ja aruandlust?

10. KUJUNEMINE SINODAALSUSES – *Ühise teekonna vaimsusest on kutsutud kujunema kasvatuslik põhimõtte inimese ja kristlase, perekondade ja kogukondade kujunemisel.* Kuidas me kujundame inimesi, eriti neid, kellel on kristlikus kogukonnas vastutusrollid, et nad suudaksid paremini ühisel teekonnal käia, üksteist kuulates ja dialoogi pidades? Millist kasvatust pakume äratundmise ja autoriteedi rakendamiseks? Millised vahendid aitavad meil mõista meid ümbritseva kultuuri dünaamikat ja selle mõju meie kirikule?

Sinodi palve

Palugem Püha Vaimu abi, et suudaksime elada ja tegutseda kogukonnana ja Jumala armu rahvana. Siinkohal toodud palve on kohandatud sõnastus palvest *Adsumus Sancte Spiritus*, millega algasid Vatikani II kirikukogu istungid.

Sinu ees seisame, Püha Vaim,
Sinu nimel oleme kokku tulnud.
Meie ainus nõuandja, Sind palume:
tule meie juurde,
rutta meile appi,
võta aset meie südameis.
Õpeta meile, kuidas leida teed;
näita meile, kuidas jõuda sihini.
Me oleme nõrgad ja patused;
ära luba meil segadust külvata.
Ära luba meil teadmatusest eksiteele sattuda
ega eelarvamustel meie tegusid juhtida.
Luba meil leida Sinus ühtsus,
nii et rändaksime koos igavese elu poole,
püsites tõeteel ja selles, mis on õige.
Kõike seda palume Sinult,
kes sa tegutsed kõigis paigus igal ajal
üheskoos Isa ja Pojaga
nüüd ja igavesti.

Aamen.